

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-71/2006/16.

Ikt.sz.: Vj-71/2006/8.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa **Magyar Hivatalos Közlönykiadó Kft.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma miatt indult eljárás során tartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont vállalkozás 2006. első felében fogyasztómegettévesztésre alkalmasan állította, hogy Hivatalos Jogszabálytár című CD kiadványa a „legkedvezőbb választás”.

A határozat felülvizsgálatát az eljárás alá vont vállalkozás a kézbesítéstől számított 30 napon belül kérheti a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel.

I n d o k o l á s

Az eljárás tárgya az eljárás alá vont vállalkozás (a továbbiakban: Közlönykiadó) Hivatalos Jogszabálytár című CD-kiadványának fogyasztómegettévesztésre alkalmas népszerűsítése 2006-ban.

I.

A Versenytanács az ügyfél előadása, a csatolt írásbeli bizonyítékok, a többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 71. §-a nyomán készült vizsgálati jelentés alapján a következő tényállást állapította meg:

A szabályozási háttér

A jogszabályok elsődleges közzétételéről a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (Jat.) rendelkezik, melynek 14. § (1) bekezdése alapján a jogszabályt - a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivétellel - a Magyar Köztársaság hivatalos lapjában: a Magyar Közlönyben kell kihirdetni. Az 57. § (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság hivatalos lapja a Magyar Közlöny, amelyet a (4) bekezdés szerint a Miniszterelnöki Hivatal szerkeszt. Ugyancsak a Miniszterelnöki Hivatal szerkeszti az 58. § (4) bekezdése alapján a Határozatok Tárát.

További rendelkezéseket tartalmazott a Miniszterelnöki Hivatalról szóló 148/2002. (VII. 1.) számú Kormányrendelet, amelynek 11. § (1) bekezdése c) pontja alapján a Hivatal a jogszabályok előkészítésével és kihirdetésével összefüggésben ellátja a Magyar Közlöny és a Határozatok Tára, továbbá az Önkormányzatok Közlönyének - a Belügyminisztériummal közösen történő - szerkesztését; ezek, valamint a központi közigazgatás hivatalos lapjainak kiadásáról és terjesztéséről a közvetlen irányítása alatt álló szervezet, a Magyar Hivatalos Közlönykiadó útján gondoskodik. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdésben foglalt lapkiadás, lapterjesztés és jogszabály-gyűjtemény megjelentetése tekintetében az elektronikus adathordozón és az online rendszeren történő továbbítást, illetőleg hozzáférést is érteni kell.

Ugyan a miniszterek feladat- és hatásköréről szóló kormányrendeletek deregulációjára vonatkozó 171/2006. (VII. 28.) számú Kormányrendelet 1. § (1) bekezdés s) pontja alapján a fenti rendelet 2006. augusztus 1-én hatályát veszítette, azonban az ugyanezen napon hatályba lépett a Miniszterelnöki Hivatalról, valamint a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter feladat- és hatásköréről szóló 160/2006. (VII. 28.) számú Korm. rendelet 10. §-ba a vonatkozó rendelkezések azonos szöveggel bekerültek.

2006. augusztus 1-vel lépett hatályba a Miniszterelnöki Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatának kiadásáról szóló 1/2006. (MK 94.) számú miniszterelnöki utasítás is, amelynek 3. számú melléklete szerint a Közlönykiadó tekintetében a vagyonkezelői jogokat és felelős miniszteri feladatokat a kormányzati stratégiai irányítást ellátó államtitkár gyakorolja.

Az érintett piac

A Gazdasági Versenyhivatal a közelmúltban két eljárást (Vj-158/2004., 6/2006) folytatott le a szerkesztett jogszabályok piacán belül elkülönült elektronikus kiadványok piacán vélelmezett versenyjogsértő magatartás miatt.

A CompLex Kiadó Kft. (2006. január 1. előtti nevén KJK-KERSZÖV Kft.) ellen a 2006. június 15-én hozott Vj-6/2006/21. számú, jogorvoslattal nem támadott határozat szűkítő módon részletes ismertetést tartalmazott az érintett piacról, amelyen legszűkebb értelemben az ellenérték fejében használható elektronikus formájú, szerkesztett jogszabályokat megjelenítő kiadványok piacát kell érteni.

E piaci kiadványok értéke elsősorban az adatbázisban vagy az adatbázisokban való keresés lehetőségeiben és az egyéb szövegösszehasonlító funkciókat nyújtó szolgáltatásokban van. A forgalmazó a többletszolgáltatásokat az adatbázis összetett használatát lehetővé tevő számítógépes kereső programnak a felhasználó (fogyasztó) rendelkezésére bocsátásával biztosítja. Ennek megfelelően a kiadvány mint termék, külön szerzői jogi védelem alatt álló adatbázisból és külön szerzői jogi védelem alatt álló kereső funkciókat tartalmazó szoftver együtteséből áll, s magasabb szintű a szolgáltatás az ingyenesen hozzáférhető adatbázisok jelentette szolgáltatásnál. A hozzáadott értékek jelentőségét a kettős védelem – az adatbázis és a számítógépi programalkotás, mint törvényi szinten deklarált és elismert szellemi tulajdonjogok – is jól példázza, de ezt mutatja az ellenérték fejében értékesített adatbázisok állandó kereslete is. A „fizetős” adatbázisok kereslete, előfizetőinek növekvő száma egyértelműen szemlélteti, hogy a fogyasztók (köztük a jogászok) előnyben részesítik a gyakorlati alkalmazást megkönnyítő – időgépesített, tárgyszavas katalógust tartalmazó, az összetett keresést is lehetővé tevő, stb. – programokkal ellátott adatbázisokat a sokszor hiányos és jellemzően csak változatlan utánközlést tartalmazó, legfeljebb egyszerű keresést lehetővé tevő adatbázisokkal szemben.

A piac szereplője a Közlönykiadó, a CompLex Kiadó Kft., az Opten Kft., a HVG-ORAC Kft., az Unió Kft. (Vj-158/2004. és Vj-6/2006. sz. eljárás).

2005-ben a Közlönykiadó, a KJK-KERSZÖV (CompLex) és az Opten ajánlatot tett a Központi Szolgáltatási Főigazgatóság elektronikus jogszabály-nyilvántartó rendszer használata elnevezésű nyílt, központosított közbeszerzési eljárásában. Ennek során a bíráló bizottság azonos összehasonlítási szempontok szerint vizsgálta, hogy a pályázó termékei miképpen elégítik ki az állami normatíva, illetve a normatívában nem szereplő, de a kiírás részét képező követelményeket.

A bizottság szerint amellet, hogy mindhárom szoftver termék a normatív követelményeknek egymáshoz hasonlóan megfelelt, a KJK-KERSZÖV és az Opten terméke a keresés mélysége, a keresési feltételek száma és egymással történő kombinálhatósága tekintetében felülmúlta a Közlönykiadót; a felhasználói szempontok – úgymint a használhatóság, az egyértelműség érvényesülése pedig a KJK-KERSZÖV termékében volt a legoptimálisabb.

Ez utóbbi termék elégítette ki leginkább az egyéb követelményeket, adatbázisa teljessége miatt a legtartalmasabb, a legbővebb, mert 1945-re visszamenően valamennyi jogszabály adott időpontban hatályos változatát magában foglalta.

Az eljárás 2005. november 25-én kihirdetett eredményét a döntőbizottsági határozat megsemmisítette a KJK-KERSZÖV versenytársainak ajánlata érvényességére vonatkozóan, amelyet új eljárás indulása követett.

Az újabb eljárásban az érvényes ajánlatot a KJK-KERSZÖV tette. Az ezt követően indult újabb jogorvoslati eljárás eredményeként a döntőbizottság 2006. január 11.-i keltezésű határozatában a két versenytárs ajánlatának érvénytelenségét állapította meg azzal, hogy azok nem felelnek meg az ajánlatkérő feltételeinek.

A Vj-6/2006. sz. eljárás okszerűen kitért a Közlönykiadó és két versenytársa pályázati részvételére is. Ugyanis az eljárásban a CompLex (KJK-KERSZÖV) egyik vélelmezett jogsértése, „a legteljesebb magyar jogi adatbázis” és „a hatályos magyar jog” mint piaci kijelentések versenyjogi vizsgálata volt.

A közbeszerzési eljárás eseményei adalékul szolgáltak a Vj-6/2006/21. számú határozat részben jogsértés hiányát megállapító rendelkezéséhez, mert megállapítható volt, hogy a KJK-KERSZÖV terméke gyakorlatilag az összes paraméterben felülmúlta a versenytársak termékeit, így a „legteljesebb” elsőbbségi jelző használata a versenytársi magyar vonatkozású termékekkel szemben helytálló volt. Ezen túlmenően a CompLex eljárással

érintett CompLex Jogtár+ terméke a teljes „magyar hatályos” joganyagot tartalmazta, s ezáltal a „hatályos magyar jog” piaci állítása sem volt jogsértő.

A Közlönykiadó

A Minisztertanács döntése alapján 1987. január 3-án a Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalaton belül új, önálló kiadói egység jött létre, Pallas Közlöny- és Kiadványszerkesztő Igazgatóság néven. Átszervezés folytán az Igazgatóság először a Hírlapkiadó Vállalathoz került át, majd 1994. január 1-től önállóan folytatta munkáját Közlöny- és Lapkiadó Kft. néven. A vállalkozást a Miniszterelnöki Hivatal alapította és jelenleg is kizárólagos tulajdonosa. Cégneve 1996. októberében módosult Magyar Hivatalos Közlönykiadó Kft-re.

A Közlönykiadó bevételei, illetve költségei a következőképpen alakultak Éves Beszámolója alapján:

	2005. ezer forint	2004. ezer forint
nettó árbevétele	5.536.086	
belföldi értékesítés nettó árbevétele	5.533.135	
összes hirdetés, reklám költsége	59.700	
CD-JOGÁSZ termékre jutó árbevétele	287.316	328.883
előfizetési díjak	2.343.166	2.529.319

A Beszámoló szerint az igazgatási költségek és az egyéb általános költségek mértékét befolyásolta, hogy az egyre élesedő piaci verseny következtében a társaság marketing tevékenysége, piackutatása egyre jelentősebb. Kiemelkedő szerepet kap a vállalkozás tevékenységében a kiadványok, nyomdai szolgáltatások szélesebb körű elterjesztése mind a hazai, mind a nemzetközi piacon.

A Hivatalos Jogszabálytár (2005. novemberétől új címe: Hivatalos Jogszabálytár)

A vállalkozás főtevékenysége időszaki kiadvány kiadása. Ennek keretében jelenteti meg a Magyar Közlönyt, ad ki számos ágazati közlönyt és értesítőt, valamint jogi és gazdasági témájú folyóiratokat, szakkönyveket.

CD-ROM-on jelenleg a Közlönykiadó hat kiadványa jelenik meg, köztük a vizsgált tájékoztatással érintett Hivatalos Jogszabálytár, amely hatályos jogszabályok gyűjteménye saját fejlesztésű kezelőprogrammal és havi frissítéssel.

A Jogszabálytárat a Közlönykiadó 1994. januárjában jelentette meg JOGTÁR Számítógépes Jogszabálygyűjtemény elnevezéssel. 1997. novemberétől CD JOGÁSZ Hivatalos Számítógépes Jogszabálygyűjtemény, 1998. januárjától CD-JOGÁSZ Hatályos Jogszabályok Hivatalos Gyűjteménye, 2000. januárjától CD JOGÁSZ Hatályos Jogszabályok Hivatalos Gyűjteménye, 2004. januárjától HIVATALOS JOGTÁR Hatályos Jogszabályok Hivatalos Gyűjteménye, 2004. márciusától HIVATALOS CD JOGTÁR Hatályos Jogszabályok Hivatalos Gyűjteménye néven értékesítette a vállalkozás a kiadványt.

A Fővárosi Bíróság¹ 2005. folyamán a Tpv. II. fejezete szerinti tisztességtelen piaci magatartás tanúsítását állapította meg a névhasználat miatt, mivel álláspontja szerint a Hivatalos CD-Jogtár név összetéveszthető a versenytárs KJK-KERSZÖV termékének 1993. óta használt CD-Jogtár elnevezésével. 2005. novemberétől a Közlönykiadó a termék elnevezését HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR Hatályos Jogszabályok Hivatalos Gyűjteményére módosította.

A Közlönykiadó a már említett közbeszerzési pályázaton CD-Jogtár elnevezésű, utóbb módosított néven megjelent termékével vett részt. Ezen ismeretlen időpontban, de feltehetően a 2006. márciusában kezdődött kifogásolt hirdetési kampánya előtt, előadása szerint bizonyos változtatásokat hajtott végre:

1. a legfontosabb törvényekhez új, aktualizált kommentárok készültek;
2. jelentősen bővült az iratmintatár állomány;
3. a jogszabálytár kezelése egyszerűbbé és gyorsabbá vált a keresési módszer átalakításával, átláthatóbb kezelő felületek alkalmazásával, a naptár (a jogszabály szövegének időben különböző hatályos változatainak rögzítése) alkalmazásának egyszerűbbé tételével.

Ennek megfelelően a Közlönykiadó a közbeszerzési eljárásban a még változatlan termékével, avagy – feltéve a változtatást – a már változtatott termékével pályázott.

¹ Vj-71/2006/10,11.

A kifogásolt magatartás

A Közlönykiadó 2006. március 9. és június 12. között a nyomtatott sajtóban, ezen belül saját kiadványokban, több országos napilapban és gazdasági hetilapban, valamint az internetes honlapon a Hivatalos Jogszabálytárról a következő tájékoztatást adta, amelyek elemeit a Versenytanács sorszámozta:

"Ez így kerek!

1. Jogszabályok hiteles forrásból A Magyar Közlöny hivatalos kiadója jogszabályi felhatalmazás alapján, a Miniszterelnöki Hivatal felügyeletével készíti.
2. Vadonatúj kommentárok A jogszabály-szolgáltatást a megszokott adatbázison és a folyamatosan bővített iratmintatáron kívül már a legfontosabb törvények új magyarázatai is kiegészítik.
3. Megújult program Átláthatóbb kezelőfelületek, újabb funkciók, gyorsabb és egyszerűbb kezelési módok segítik a felhasználót.

4. Kedvezőbb árak! Tartalom és ár arányát tekintve, az átlagos felhasználói igényeket alapul véve a hazai elektronikus jogszabálygyűjtemények között **ma a legkedvezőbb választás.**

próbálja ki - Ha közelebbről szeretné megismerni a megújult hivatalos jogszabálytár CD kezelését, tartalmát, látogasson el a Magyar Hivatalos Közlönykiadó jogi szolgáltató központjába, ahol az ingyenes használat mellett szakértő segítséget kaphat."

II.

A Gazdasági Versenyhivatal a Tpv. 43/H. §-ra figyelemmel, a Tpv. 70. § (1) bekezdés szerint a jelen eljárást indította, mert úgy vélte, hogy a kiadvány piaci ajánlása: "Kedvezőbb árak - Tartalom és ár arányát tekintve, az átlagos felhasználói igényeket alapul véve a hazai

elektronikus jogszabálygyűjtemények között ma a legkedvezőbb választás", a Tpv. III. fejezetét sértheti.

A vizsgálat célirányosan a KJK-KERSZÖV-Complex termékével történő összehasonlításra szorítkozott, mivel a közbeszerzési eljárásban a KJK-KERSZÖV-Complex bizonyult nyertesnek a Közlönykiadó kiadványával szemben is. Ennek folyománya volt, hogy a vizsgálat konkrétan már csak e két kiadvány ár és egyéb összehasonlítását végezte el. Az ár-összehasonlításra elsősorban az éves előfizetések nyújtottak alapot, mert azok olyan paramétereket tartalmaztak, amelyek összehasonlíthatók voltak. A darabonkénti kiadvány-értékesítés ezzel szemben sokkal nehezebb és az összehasonlítás a vizsgálat szerint objektíven nem volt megejthető.

III.

A Tpv. 1. §-a szerint, a törvény hatálya kiterjed az ország területén tanúsított piaci magatartásra, nem említve a kivételeket és a törvény személyi hatályát.

A Tpv. 8. § (1) bekezdése tiltja a fogyasztók megtévesztését a gazdasági versenyben. A (2) bekezdés a) pontja szerint megtévesztésnek minősül különösen, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága – így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja – tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak.

A Tpv. 9. § értelmében a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

A Tpv. 14. § (1) bekezdése szerint az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni.

A (2) bekezdés szerint a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt - a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel-ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait.

A Tpv. 75. § (1) szerint ha a hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza e törvény, illetve az EK-Szerződés 81-82. cikkének rendelkezéseivel, és a közérdek hatékony védelme e módon biztosítható, az eljáró versenytanács végzéssel - az eljárás egyidejű megszüntetésével - kötelezővé teheti a vállalat teljesítését, anélkül, hogy a végzésben a törvénysértés megvalósulását, vagy annak hiányát megállapítaná. A végzés ellen külön jogorvoslatnak van helye (82. §).

A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti végzés meghozatala nem zárja ki azt, hogy az ügyben - a körülmények lényeges változása miatt, illetve akkor, ha a végzés a döntés meghozatala szempontjából fontos tény félrevezető közlésén alapult - újabb versenyfelügyeleti eljárás induljon. Az újabb versenyfelügyeleti eljárás során rendelkezni kell a korábban az (1) bekezdés alapján hozott végzésről.

A Tpv. 78. § (1) bekezdés szerint az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki e törvény rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet.

A (3) bekezdés szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

A gazdasági reklámtevékenységről szóló módosított 1997. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Grtv.) 2. §-ának h) pontja szerint gazdasági reklám az olyan tájékoztatás, amely a szolgáltatás népszerűsítését mozdítja elő egyebek mellett, az o) pontja szerint megtévesztő minden olyan reklám, amely bármilyen módon – beleértve a megjelenítést is – megtéveszti vagy megtévesztheti azokat a személyeket, akik felé irányul, vagy akiknek a tudomására juthat, és megtévesztő jellege miatt befolyásolhatja e személyek gazdasági magatartását, vagy ebből eredően a reklámozóval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató más vállalkozás jogait sérti vagy sértheti.

A Grtv. 7. §-ának (1) bekezdése tiltja megtévesztő reklám közzétételét. A (2) bekezdés alapján a reklám megtévesztő jellegének megállapításakor figyelembe kell venni különösen a reklámban foglalt azokat a tájékoztatásokat, amelyek a) az áru általános jellemzőire, b) az áru árára vagy az ár megállapításának módjára, valamint egyebek mellett a vásárlás egyéb szerződéses feltételeire vonatkoznak. A (3) bekezdés kimondja, hogy a (2) bekezdés a) pontja szerint az áru általános jellemzőjére vonatkozó tájékoztatásnak minősül különösen - egyebek mellett - műszaki jellemzőire, adott célra való alkalmasságára, a használatától várható eredményre, ellenőrzöttségére, tesztelésére, valamint az igénybevételéhez, használatához szükséges bármely ismeretre vonatkozó tájékoztatás.

A Grtv. 7/A. §-ának (1) bekezdése értelmében összehasonlító reklám akkor tehető közzé, ha megfelel a (2) és a (3) bekezdésben foglalt feltételeknek. A (2) bekezdés szerint az összehasonlító reklám a) nem lehet megtévesztő. A (3) bekezdés rögzíti, hogy az összehasonlító reklám a) kizárólag azonos rendeltetésű vagy azonos szükségletet kielégítő árukat hasonlíthat össze, b) tárgyilagosan köteles összehasonlítani az áruk egy vagy több lényeges, meghatározó, jellemző és ellenőrizhető tulajdonságát.

A Grtv. 15. § (2) bekezdés szerint a Grtv. 7. §-ában, valamint 7/A. §-ában foglaltakba ütköző reklám esetén a Tpv-t-ben meghatározottak szerint a bíróság, illetve a Gazdasági Versenyhivatal jár el azzal, hogy a 7/A. § (2) bekezdés b)-e) pontjában foglaltak megállapítása a bíróság, a (2) bekezdés a) pontjában foglaltak megállapítása a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik. Az összehasonlító reklámmal szemben támasztott, a 7/A. § (3) bekezdésében foglalt követelményeknek való megfelelés megállapítására a Gazdasági Versenyhivatal jogosult, továbbá a bíróság is, ha e kérdés elbírálásának szükségessége az egyébként a hatáskörébe tartozó ügyben merül fel.

A Grtv. 17. § (3) bekezdése szerint a reklámozó indokolt esetben – az eset körülményeire tekintettel, figyelemmel a reklámozó és az egyéb érdekelt törvényes érdekeire a reklám ténybeli állításainak bizonyítására kötelezhető.

IV.

A Közlönykiadó jogsértést elismerő vagy a jogsértés hiányára vonatkozó nyilatkozattétel helyett kérte a Tpvt. 75. § alkalmazását, mert magatartása nem jelentős, hiszen a Complex a piacvezető. Egyúttal előadta, hogy 2006. június 12-vel befejezte kifogásolt reklámozását a versenytársi béke kedvéért.

Az 1-el jelölt „hivatalos forrásra” való hivatkozásával nem vonta kétségbe más versenytársi termékek hitelességét, az volt a célja, hogy jelezze saját kiadványa hitelességét.

Nem vitatta, hogy a magyar joganyag teljessége lényeges terméktulajdonság és beismerte, hogy a Complex kiadványa teljesebb, mint az övé, bár szerinte a Complex kiadványa sem a lehető legteljesebb (2. sz. jelölés).

A tartott tárgyaláson arra nyilatkozni nem tudott, hogy a kifogásolt reklámozásra okot adó termékváltoztatásokat a közbeszerzési eljáráson indult kiadványán mikor hajtották végre (3. sz. jelölés).

Állította, hogy a 3,75%-os árkülönbség, még ha csekély is, de azt bizonyítja, hogy kiadványa ára kedvezőbb, mint a Complexé. Mivel a vizsgálat nem végzett további árösszehasonlítást, maga sem foglalkozott más versenytársi termékek árával való összehasonlítással (4. sz. jelölés).

Úgy vélte, hogy a „legkedvezőbb választás” egyik indoka kiadványa „hivatalos forrása” (1.), a másik a „kedvezőbb ára” (4.).

V.

A Versenytanács változatlanul fenntartja a Vj-6/2006/21. sz. határozat V. pontjában rögzített elvi megközelítését, amely a jelen eljárásban eldöntendő annak a kérdésnek is az elméleti alapja, hogy a 2006. I. felében közzétett egyazon szövegű és képi megoldású reklámok egyes elemei egyenként és összességében fogyasztómegettévesztésre alkalmasak-e.

A vállalkozásoknak versenyjogilag nem tiltott, hogy a fogyasztók áru, szolgáltatás, szolgáltató választásának számukra kedvező alakulása érdekében a befolyásolás különféle eszközeit alkalmazzák. De tilalmazott a Tpvt. III. fejezetében példálódzóan felsorolt tevőleges vagy mulasztó magatartások tanúsítása, amellyel piaci léptékben korlátozhatják a fogyasztók választási szabadságát.

A tilalmazott törvényi tényállásban foglalt tájékoztató magatartások tipikusan reklámozó tevékenységben nyilvánulnak meg, s törvényi rögzítést azért nyertek, mert a Tpv. által elismerten kisebb-nagyobb mértékben alkalmasak a verseny kedvezőtlen alakítására azáltal, hogy tisztességtelenül fogyasztókat vonhatnak el a versenytársaktól, amelynek következtében a fogyasztói érdeksérelmen túl, a versenytársaknak jogosulatlanul versenyhátrányuk keletkezhet. Másképpen fogalmazva, ha a törvényi tényállás megvalósult, azaz a kifogásolt piaci magatartást a gazdasági versenyben azzal tanúsítják, hogy megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak, a piaci verseny kisebb-nagyobb mértékben torzulhat, amelynek nagyságát és következményeit a szankcionálás tükrözi.

Amennyiben a piaci magatartás reklámozásban nyilvánul meg, a reklámozás is az eljárás formális tárgyává válik, mert el kell bírálni azt is, hogy a reklám megtévesztő-e (Grtv. 7. §), avagy az egyébként előírászerű összehasonlító reklám megtévesztő-e (Grtv. 7/A. §), amely jogszabályhelyek tartalmilag a Tpv. 8. §-ban írt tilalmakat fejezik ki.

Versenyjogi szempontból csak az áru, a szolgáltatás lényeges tulajdonságára vonatkozó piaci hatást kiváltani képes tájékoztatásoknak van jelentősége. Az a tulajdonság lényeges versenyjogilag, amelynek szerepe lehet a fogyasztók választása szempontjából.

A Versenytanács szerint a Közlönykiadó kifogásolt állításai, amely a „legkedvezőbb választás” állításban összegeződik, fogyasztómegtévesztésre alkalmas. A Versenytanács ezen álláspontját a Közlönykiadó sikerrel nem cáfolta, nem bizonyította a legkedvezőbb választás, mint végkövetkeztetés valóságát, amelynek bizonyítási terhét viseli az állítás, de a Grtv. kifejezett 17. § (3) bekezdése folytán.

A Versenytanács szerint is az "Ez így kerek" összefoglaló címet viselő termékismertető képileg megjelenített felkiáltójel formába sűrítve, de részletezi a megújult jogszabálytár legfontosabb jellemzőit.

Kézenfekvő ezeknek a szövegekörnyezetbeli jogalkalmazói értékelése, ahogy a jogkereső közönség is a teljes szöveg áttekintése alapján ítélni meg a kiadvány jellemzőit. Számára a „legkedvezőbb választás” szóhasználat, amely a legelőnyösebb, legalkalmasabb jelentéstartalmat hordozza, a Tpv. 9. §-nak szem előtt tartásával több okra visszavezethető, mivel a Közlönykiadó

- egyrészt tágan fogalmazott, azaz nem szűkítette a „legkedvezőbb” jelzőhasználatot egy-egy tulajdonságra, hanem az egész kiadványra vonatkoztatta,
- másrészt ennek négy indokát maga adta meg.

A Közlönykiadó a jelen eljárással érintett ezt az ismertetőjét a hazai elektronikus jogszabály-gyűjtemények iránt „átlagos felhasználói igényeket” támasztó, jogkereső közönségnek szánta, de anélkül, hogy ennek az igénynek a mibenlétét megjelölte volna. Feltételezhetően ez az igény nem különíthető el a versenytársi termékek fogyasztóinak igényeitől, amelyre a Vj-6/2006/21. sz. határozat keresletnövekedésre utaló piaci megállapításaiból is következtetni lehet. Másképpen megfogalmazva, a Közlönykiadó nem különleges igényeket elégít ki, csak szokványosokat, amelyeket a jogkereső közönség általában támaszt.

Mivel a Közlönykiadó piacelsőséget („legkedvezőbb választás”) kijelentő végkövetkeztetéséhez vezető indokait a reklámban megadta és címszavakkal jelölve össze is foglalta, azokat az indokokat kell vizsgálni, amelyekre a Közlönykiadó elsőbbségi állításait alapította, annak előrebocsátásával, hogy az egyoldalú állítások, mint felhozott indokok helytállóságuk esetén sem biztos, hogy valamely felsőfokú állítás jogszerűségét is eredményezik. Az elsőbbséget kifejező valamely felsőfokú jelző megalapozottságát és így versenyjogszerűségét a vállalkozásnak valamennyi versenytárssal, illetve versenyző termékkel szemben bizonyítani kell azonosítható versenytársak, illetve azonosítható versenytársi termékek hiányában, ahogyan azt a Versenytanács korábbi határozatai, köztük a Vj-6/2006/21. sz. határozat is tartalmazza.

A Közlönykiadó szerint eljárásbeli kiadványának választása azért a legkedvezőbb, mert:

1. jogszabályok hiteles forrásból,
2. vadonatúj kommentárok,
3. megújult program,
4. kedvezőbb árak.

A reklámállításokkal szemben utóbb a Közlönykiadó az 1. és a 4. jelölésű indokot tartotta olyannak, mint ami a „legkedvezőbb választás” kifejezés versenyjogszerűségét megalapozza.

Ennélfogva jogalkalmazói szempontból elegendő lenne e két indokot azzal cáfolni, hogy csupán a felhívott két tényezőre alapítani a „legkedvezőbb választást” elégtelen, hiszen a

„hiteles forráson” és a „kedvezőbb áron” kívül a jogkereső közönség számos más tényezőt mérlegelhet, s a Közlönykiadó közléséből kitűnően kell is mérlegelnie (teljesség, keresés, stb.) ahhoz, hogy a legkedvezőbb választásnak mondott eljárás alá vonti kiadványt válassza.

A csak két tényezőre történt hivatkozás az indokok számát, s így a Közlönykiadó bizonyítási esélyét csökkentette, amellet, hogy saját előadása szerint is, piaci közlésében nem állította, hogy a versenytársi termékek nem hitelesek. A Versenytanács a teljesség kedvéért sorra veszi a reklámállításban felhozott indokokat:

Az 1. szám alatti indok önmagában nyilvánvalóan nem kifogásolható, hiszen a Versenytanács ismertette a Közlönykiadó jogszabályi felhatalmazottságát. E körülmény nyilvánvalóan a Közlönykiadó termékének javára, előnyére szolgál, vagyis kedvező a Közlönykiadó terméke megítélése szempontjából. Ebből azonban nem következik, hogy a versenytársi termékek tartalma nem hitelt érdemlőek, megbízhatatlanok, azaz a valós állítás ellenére nem ad okot a „legkedvezőbb” választás jogszerű kijelentésére.

2.3. Adatok vannak rá, hogy a versenytársi termékek adatbázisainak és mellékszolgáltatásainak vannak olyan lényeges tulajdonságai, amelyek a termékmegítélést a javukra billentheti. Ilyen lényeges tulajdonság a magyar joganyag teljessége, amely számszerűsíthetően is megragadható ismérvvvel az eljárással érintett termék nem rendelkezik, vagy beismerten kevésbé rendelkezik, mint a Complex.

A hatályba lépett jogszabályok felvételén túlmenően a Közlönykiadó a 2005-ös adatokhoz képest alapvető adatbázis-bővítést nem végzett, így továbbra is a CompLex adatbázisa a teljesebb. A további szolgáltatások közötti szelektálás ugyan egyéni igények szerint változó lehet, viszont a joganyag teljessége befolyásolja például a keresőprogram, illetve naptár funkció révén elért eredmények minőségét, mennyiségét is.

4. A „kedvezőbb árak” közlés önmagában szintén nem kifogásolható annak ismeretében, hogy a Közlönykiadó költséggel járó termékváltoztatásait úgy hajtotta végre, hogy az áru árát változatlanul hagyta, vagyis magához képest kedvezőbb árat alkalmazott. Ettől eltekintve azonban az árak összehasonlításából az következik, hogy az azonos bázis figyelembevételével az egyedi felhasználók éves előfizetésével, havi frissítéssel csak mintegy 3,75 százalékkal, de mégis alacsonyabb volt a Közlönykiadó árujának ára, a CompLex terméke áránál, amely utóbbi egy 11.880 Ft értékű ajándék CD-t is magában

foglalt. Az ilyen csekély árkülönbség a legkedvezőbb választást szintén nem alapozza meg, hiszen az árérzékeny fogyasztó számára sem jelentős, amellet, hogy a piacon esetleg kimutatható árelőnyt más terméktulajdonságok ellensúlyozzák, ahogy az a Vj-6/2006. sz. eljárásból levonható.

A piac termékei 2006. érintett időszakában az alábbi áron voltak elérhetőek a közzétett árlisták alapján (az azonos bázisú, összehasonlítható árak aláhúzással kiemelve).

Vállalkozás neve	Termék neve	Egyszeri belépési díj	a) előfizetési díj b) darabonkénti ár
Közlönykiadó	Hivatalos Jogszabálytár	<u>9.600</u>	a) előfizetési díj havi aktualizálással, évente <u>egyedi változat</u> 5 10 25 50 100 munkahelyes változat ² b) darabonkénti ár legfrissebb egy hónappal korábbi két hónappal korábbi
			<u>86.400</u> 156.000 192.000 240.000 336.000 600.000 19.200 12.500 6.250
CompLex	CompLex Jogtár Plusz	-	a) <u>előfizetési díj</u> <u>1. havi frissítéssel</u> <u>éves előfizetés</u> <u>féléves előfizetés</u> 2. negyedéves frissítéssel éves előfizetés b) darabonként
			<u>99.600</u> <u>55.200</u> 84.000 24.000
Opten	Törvénytár Alap	<u>9.360</u>	a) <u>előfizetési díj</u> <u>negyedévenként</u>
			<u>9.240</u>
	Törvénytár Plusz		a) <u>előfizetési díj</u> <u>havi frissítéssel havi díj</u> éves fizetési gyakoriság esetén akciósan kiegészítő díj több felhasználó esetén havonta: 2-5 6-15 korlátlan
			<u>5.400</u> <u>4.920</u> 9.360, akciósan 8.400 1.980/fő, akciósan 1.800 41.760 akciósan 26.400
HVG-ORAC Kft.	HVG Orac Jogkódex Plusz	-	<u>előfizetési díj évente, havi</u> <u>aktualizálással</u>
			<u>50.400</u>

² Az egyidejűleg kiszolgálható felhasználók száma alapján értendő

Összegezve:

Önmagában a saját termékre egyoldalúan tett lényeges tulajdonságra vonatkozó valós állítások sem alapozzák meg a piacelsőséget, ha a versenytársi termékek hasonló tulajdonságaival történő összevetés elmarad.

Minderre tekintettel a Versenytanács a Tpv. 8. § (2) bekezdés a) pontjába és a Grtv. 7. §-ába, valamint a 7/A §-ba ütköző jogsértés elkövetését a Tpv. 77. § (1) bekezdés d) pontja szerint megállapította. A kifogásolt magatartás folytatásának megtiltásáról (Tpv. 77. § (1) bekezdés f) pontja) rendelkezni nem kellett, mert a Közlönykiadó az eljárás megindítását követően kifogásolt magatartásával felhagyott.

A Versenytanács részben ezért, részben azért nem szabott ki pénzbírságot, mert a Vj-6/2006. sz. eljárásban sem élt a szankcionálás ezen eszközével.

A Tpv. 75. §-a az eljárásban nem volt alkalmazható, mivel a Közlönykiadó kifogásolt magatartását befejezte, s így okafogyottá vált az eljárást érintő bármilyen kötelezettség vállalása.

A Tpv. szerinti jogorvoslati jogot a Tpv. 83. §-a biztosítja a Közlönykiadó számára.

Budapest, 2006. október 24.